

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA

VNIVERSITAT
E VALÈNCIA

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

**Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al
context valencià**

Guia docent de l'assignatura: *Literatura i cultura contemporània I*

Professor: Ferran Carbó Aguilar

1. Dades inicials d'identificació

Nom de l'assignatura:	<i>Literatura i cultura contemporània I</i>
Caràcter:	Assignatura obligatòria
Màster:	Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al context valencià
Bloc troncal (primer any) o mòdul d'especialització (segon any):	Bloc troncal
Institució:	Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Professor responsable i institució:	Ferran Carbó. Facultat de Filologia. Avinguda Blasco Ibáñez 32 46010 València. 963864255

2. Introducció a l'assignatura

Nom de l'assignatura: <i>Literatura i cultura contemporània I</i>
Caràcter: Obligatòria
Bloc: Troncal
Professor responsable: Ferran Carbó

L'assignatura *Literatura i cultura contemporània I* és una assignatura troncal de primer any del "Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al context valencià", que pertany al conjunt d'assignatures d'Història de la literatura i de la llengua, assignatura a la qual, per tant, han d'optar en algun moment tots els estudiants que vulguen realitzar el conjunt del màster independentment del seu mòdul d'especialització. Al llarg dels 3 crèdits de l'assignatura, pretenem aconseguir una anàlisi aprofundida d'aspectes del context històric, cultural i de producció literària del segle XX, d'alguns moviments, les estètiques i les tendències, les etapes i l'evolució dels gèneres, d'alguns autors i d'obres canòniques.

L'assignatura té un caràcter teoricopràctic i pretén donar a conèixer i practicar eines que permeten l'aprofundiment del coneixement de la producció literària contemporària amb i des del seu context històric i cultural, mitjançant l'anàlisi d'estratègies i mecanismes característics dels moviments i les estètiques i les obres. L'assignatura connecta amb d'altres troncats que dissenyen el recorregut històric general anterior, com *Literatura i cultura medieval I*, *Literatura i cultura medieval II*, *Literatura i cultura de l'època moderna*; o que el continuen, com *Literatura i cultura contemporània II*.

Aquesta assignatura complementa les assignatures de literatura contemporària que els estudiants han cursat en la llicenciatura, com són les troncats, de primer cicle, *Literatura catalana contemporània I* i, de segon cicle, *Literatura catalana del segle XX* (ambdues de 10 crèdits), i l'optativa de primer cicle *Literatura catalana del segle XIX*. Amb l'assignatura del màster pretenem un nivell aprofundit i especialitzat de coneixement d'alguns textos –de creació doctrinals-, d'obres i autors, i moviments, tendències i estètiques fonamentals en l'esdevenir la literatura contemporània i en les seues relacions amb la resta de la cultura. Així mateix intentem la caracterització del llenguatge literari de cadascun dels textos i dels autors, i la seua relació respecte als models vigents en cada moment; la qual cosa permet considerar la importància i l'originalitat cultural de cadascuna de les propostes singularitzades.

3. Volum de treball

Assignatura: 3 crèdits <i>Literatura i cultura contemporània I</i>	
Assistència a classes teòriques	12

Assistència a classes pràctiques	8
Preparació classes teòriques	11
Preparació classes pràctiques	11
Preparació treballs classes teòriques	11
Preparació treballs classes pràctiques	12
Realització d'exàmens	0
Preparació d'exàmens	0
Assistència a tutories	4
Assistència a seminaris i activitats	6
TOTAL VOLUM DE TREBALL	75

4. Objectius generals

Assignatura: *Literatura i cultura contemporània I*

Els objectius d'aquesta assignatura són:

1. Lectura d'obres literàries contemporànies. Cal llegir i comprendre el llenguatge literari a partir del coneixement directe dels textos, de la llengua i del seu ús.
2. Anàlisi de textos contemporanis. Hem de tenir la capacitat d'interpretar qualsevol tipus de text literari, sempre des d'una consideració i reflexió global del text, des de la caracterització del discurs i de les seues repercussions i lligams amb el context històric i cultural.
3. Coneixement d'autors contemporanis i de les seues propostes estètiques. Hem de realitzar l'estudi dels diversos autors significatius i l'anàlisi de les característiques de la seua producció. Cal conèixer les opcions estètiques que han presidit la seua creació i també saber inserir els autors en els moviments literaris i en el context cultural.
4. Aprenentatge d'història literària i cultural del segle XX. Coneixerem la nostra literatura, les etapes, els moviments i les estètiques, i les característiques que els defineixen. Cal proveir d'una informació sobre la literatura del segle XX, amb les diverses dades i seqüències cronològiques, i cal presentar els moviments informant sobre allò més significatiu que els caracteritza, que repercuteix en l'escriptura dels autors i que permet relacionar-los o diferenciar-los d'altres literatures i cultures, d'altres orientacions estètiques, o de les èpoques anteriors.
5. Adquisició complementària de nocions de teoria literària i de literatura comparada. Actualitzarem, per al treball de textos literaris i per a la història literària de les estètiques de cada moment, nocions teòriques i doctrines sobre la creació literària. A partir dels coneixements d'història literària, de teoria i de crítica, tindrem les principals eines que ens permeten avançar en els coneixements comparativistes entre obres, autors, estètiques i èpoques de la mateixa o de diferents literatures.
6. Introduir l'estudiant en les manifestacions culturals paral·leles a la producció literària, com són les de l'art (pintura, arquitectura i escultura) i la música, per ampliar la visió amb el confunt de relacions que s'hi poden establir. També cal conèixer la producció paraliterària de cada context històric.

5. Continguts

Assignatura: *Literatura i cultura contemporània I*

Els continguts d'aquesta assignatura són:

- Revisió de la modernització de la literatura en llengua catalana del canvi de segle i dels inicis del segle XX, tant des de la superació dels models anteriors del segle XIX, com des de la connexió a la producció europea del moment, tot valorant les noves aportacions estètiques respecte a l'esdevenir històric: els moviments literaris, les tendències i les estètiques.
- Fonts d'informació sobre les grans orientacions estètiques de la cultura europea de la fi del segle XIX i de l'inici del segle XX.
- Fonts de documentació sobre les manifestacions de les literatures europees de la fi del segle XIX i l'inici del segle XX.
- Tendències i manifestacions de la literatura catalana durant les primeres dècades del segle. Gèneres, autors i obres. Lectures d'obres i anàlisis de textos.
- Revisió de la renovació de la literatura en llengua catalana dels anys vint i trenta, tant des de la proposta de trencament dels models anteriors com des de l'evolució, des de la connexió amb la producció europea del moment, tot valorant les noves aportacions estètiques respecte a l'esdevenir històric.
- Fonts d'informació sobre les grans orientacions estètiques de la cultura europea entre les dues guerres mundials.
- Fonts de documentació sobre les manifestacions de les literatures europees entre les dues guerres mundials.
- Tendències i manifestacions de la literatura catalana durant els anys vint i trenta. Gèneres, autors i obres. Lectures d'obres i anàlisis de textos.

6. Destreses

Assignatura : *Literatura i cultura contemporània I*

- Conèixer els mecanismes de la creació literària.
- Analitzar les característiques contextuais i els mecanismes discursius de la producció literària en determinats contextos històrics i culturals.
- Conèixer els elements i els trets que singularitzen els textos literaris.
- Conèixer els elements i els trets que singularitzen els textos literaris i que permeten relacionar-los amb els contextos històrics i culturals en què es produeixen.
- Descobrir els criteris i els aspectes de l'evolució literària.
- Aprendre a sintetitzar i relacionar els materials d'informació i de documentació.
- Descobrir les característiques de les tendències estètiques i els moviments culturals i de les relacions entre manifestacions artístiques.
- Relacionar la producció literària amb la producció artística i musical del seu moment històric.
- Tenir interès per qualsevol manifestació cultural que il·lustre la producció existent i el seu consum social.

7. Actituds i habilitats socials

Assignatura : *Literatura i cultura contemporània I*

Les competències i habilitats socials que cal aconseguir en l'assignatura són:

- El treball de textos individual i en grup.
- Capacitat d'organitzar-se i responsabilitzar-se del propi aprenentatge.
- Intercanvi d'informació entre els estudiants i recomanació i valoració de noves lectures.
- Habilitat per ajustar el llibre adient al lector adequat.
- Habilitat per parlar en públic i d'argumentar amb coherència i criteris racionals sobre les

lectures i els textos. - - Capacitat per construir textos coherents organitzats i documentats amb criteris filològics i amb les normes acadèmiques establertes. - Capacitat per analitzar textos literaris, amb criteris filològics i amb les pautes acadèmiques establertes. - Habilitat per a documentar-se i usar correctament els materials bibliogràfics a l'abast. - Capacitat d'esbrinar la informació i la manipulació en la realitat social. - Conscienciació de la responsabilitat d'estar ben documentats i formats respecte a la societat en què vivim. - Capacitat per motivar noves lectures relacionades amb els autors, les obres o les tendències revisades
----

8. Temari

Assignatura: : <i>Literatura i cultura contemporània I</i>		
	Tema	Hores presencials
1.	Els models de la modernització literària fins a 1939. 1.1. L'actualització del canvi i l'inici del segle. - Les propostes del modernisme. - El model noucentista. 1.2. La renovació del llenguatge en els anys vint i trenta. -Les avantguardes. -Tendències i manifestacions de preguerra. El postsimbolisme.	2
2.	La referencialitat del discurs. Joan Maragall - La teoria de la paraula viva. - Lectura: "Elogi de la paraula" - Lectura: <i>Visions i cants</i> - Relacions amb altres manifestacions artístiques.	6
3	El trencament del discurs tradicional. J.V. Foix. - Destrucció formal i trencament racional. - Lectura de manifestos de diferents <i>ismes</i> (Manifest groc...) - Lectura: <i>Diari 1918</i> , de J.V. Foix - Relacions amb altres manifestacions artístiques.	6
4	La sonoritat del discurs. Màrius Torres. -Elaboració mètrica i retòrica. -Lectura: <i>Poesies</i> de M. Torres. -Relacions amb altres manifestacions artístiques.	6

9. Bibliografia i altres recursos

BIBLIOGRAFIA

- 1- General de tot el domini lingüístic:

- Carbó, F. *La poesia catalana del segle XX*. Bromera, Alzira. En premsa.
Carbó, F. / Simbor, V. *Literatura catalana del siglo XX*, Síntesis, Madrid, 2005.
Fuster, Joan, *Literatura catalana contemporània*, Curial, Barcelona, 1980.
Riquer /Comas/Molas. *Història de la literatura catalana*. Ariel, Barcelona, vols. 7-11.
Simbor, V. *La narrativa catalana del segle XX*. Bromera, Alzira, 1995.
2-Referida al context valencià
Simbor, V. *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, IFV-PAM, 1988.
Carbó, F. / Simbor, V. *La recuperació literària en la postguerra valenciana (1939-1972)*, IFV-PAM, 1993.
Simbor, V. / Carbó, F. *Literatura actual al País Valencià (1973-1992)*, IFV-PAM, 1993.

LECTURES

- Visions i cants*, de J. Maragall
"Elogi de la paraula", de J. Maragall
"Manifest groc" i altres
Diari 1918, de J.V.Foix
Poesies, de M. Torres

10. Coneixements previs

Assignatura: : *Literatura i cultura contemporània I*

Aquesta assignatura complementa els coneixements de continguts de les assignatures de literatura contemporària que els estudiants han cursat en la llicenciatura, com són les troncal, de primer cicle, *Literatura catalana contemporània* i, de segon cicle, *Literatura catalana del segle XX* (ambdues de 10 crèdits), i l'optativa de primer cicle *Literatura catalana del segle XIX*. A més, hi ha tot un conjunt de coneixement previs comuns que cal tenir, com:

- Destresses específiques dins una visió dinàmica de a teoria de la cultura i la història de la producció literària, aplicades a l'anàlisi de diferents tipus de discursos, tant de creació com doctrinals.
- Capacitat d'aplicar els coneixements extrets del context històric i cultural per aplicar-lo amb la pràctica de l'anàlisi i revisió de la producció literària.
- Habilitats bàsiques en el comentari de textos i anàlisi del discurs literari i artístic, vinculades a la recerca.
- Capacitat crítica i de relació en la lectura d'obres literàries i de discursos metaliteris.

11. Metodologia

Assignatura: : *Literatura i cultura contemporània I*

Les 12 hores de classe teòrica es dedicaran a revisar en grup la presentació bàsica del programa i dels documents referits (als temes 2, 3, i 4).
Les 8 hores de classe pràctica es dedicaran a l'intercanvi dels comentaris sobre les lectures i els textos analitzats (almenys un per cadascun dels temes 2, 3 i 4, provinents de les lectures) i a la seua orientació per a l'explotació docent a l'aula.
Les 11 hores de preparació de les classes teòriques es dedicaran a la lectura i preparació de la bibliografia i els documents complementaris.
Les hores 11 de preparació de les classes pràctiques es dedicaran a la preparació dels textos i de les fonts d'informació.
Les 11 hores de preparació de les classes teòriques es dedicaran a l'assimilació de l'estat de la qüestió i de les aportacions d'estudi del programa.
Les 12 hores de preparació de classes pràctiques es dedicaran a l'anàlisi dels textos i a les lectures.

Les 4 hores de tutoria col·lectiva es dedicaran a la presentació de la bibliografia i el material i documentació. Les hores de tutoria individual es realitzaran des de l'aula virtual amb el correu electrònic.

12. Avaluació de l'aprenentatge

Assignatura: *Literatura i cultura contemporània I*

A) El 50% de la nota final s'obtindrà per l'assistència a les classes teòriques i pràctiques, cosa que permetrà la realització de les activitats desenvolupades durant aquest període lectiu. El professor valorarà l'assistència a classe i la participació dels estudiants en les diferents activitats o exercicis plantejats durant el període lectiu (vegeu apartat Metodologia).

Els estudiants que opten per la modalitat virtual hauran de realitzar les activitats o pràctiques proposades a classe (vegeu apartat Metodologia) a partir dels materials disponibles en Aula Virtual i en les condicions que estipule el professor.

Excepcionalment, i sempre per motius justificats, l'estudiant que no haja fet ni el seguiment presencial de la docència ni el virtual, podrà ser avaluat en condicions que acrediten un aprofitament adequat als objectius del Màster. En aquests casos, a fi d'evitar greuges comparatius, a més dels requisits exigits als estudiants de la modalitat virtual, el professor podrà afegir unes altres activitats que completen la formació rebuda per la resta d'estudiants.

B) L'altre 50% de la qualificació s'obtindrà per mitjà d'un únic treball comú a totes les assignatures del bloc. El bloc d'assignatures és:

- Teoria de la literatura i pragmàtica de la comunicació literària
- Gèneres literaris I, Poesia
- Literatura i cultura contemporània I
- Gèneres literaris IV, Assaig

Aquest treball el realitzaran individualment tots els estudiants matriculats en alguna assignatura del bloc, seguesquen la docència presencial o virtual. El treball es durà a terme de la manera següent:

1. A principi de curs els estudiants rebran una llista de temes de treball, elaborada a partir de les propostes de cada professor del bloc.

2. El treball a desenvolupar sobre un tema concret consistirà en una recerca aplicada a l'àmbit professional. La recerca serà limitada en l'abast referencial, però s'haurà de plantejar amb tots els requeriments científicoacadèmics. D'aquesta manera l'estudiant la podrà presentar com a tesi de Màster, requisit que és preceptiu per a l'obtenció del títol acadèmic, d'acord amb el que estableix el Reglament de Postgrau de la UV.

3. Del llistat de propostes de treball, els estudiants n'escolliran un parell. El coordinador del bloc dirimirà les possibles concurrències i assignarà a cada estudiant, amb el vistiplau dels altres professors, el tema sobre el qual aquest haurà de treballar.

Els estudiants acollits a la docència virtual hauran de mantenir almenys dues entrevistes presencials amb el director del treball: abans de finalitzar el primer trimestre, després de formalitzar la tria, a fi d'encetar el treball; i abans de finalitzar el segons trimestre; a fi de contrastar dades i rebre nou assessorament.

4. El professor proponent del tema serà el responsable de dirigir el treball i de qualificar-lo. Prèviament a la qualificació final que aquest donarà, els altres professors del bloc emetran per escrit un breu informe de valoració, sense necessitat d'assignar-hi nota.

5. La data límit de lliurament del treball serà el 20 de juny.

NOTA: Per poder sumar la nota del treball de bloc, caldrà obtenir un mínim de 2 punts en l'altre 50% de la nota.